

GAZETA POLSKA W BRAZYLJI

REDAKCJA
I ADMINISTRACJA
Rua Em. Peres, 342
(kawaleria Aquidauana)
Telefona 6-6-1
Przebieganie roczne
W Brazylii 1933
W Argentynie 1933
W Portugalii 1933
W Polsce 1933
Pismo i pólki
KURTYBYBA

Adres na listy
i przesyłki
pionierów:
GAZETA
POLSKA
Cena pości 1 B
CENTRO-PAULO
Wydawca
Pawel Nikodem

NR 9 KURTYBYBA - S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 27 LUTEGO ROK 1938

DYREKTOR: PIOTR OLIVEIRA SAPORSKI

„NIECH ŻYJE KOLONIA POLSKA!“

Taki okrzyk wznosił Interwentor Parany p. Manoel Ribas, przemawiając w Affonso Penna na uroczystości otwarcia wzorowej obory polskiego bydła czerwonej rasy --- a równocześnie podziękował rolnikom polskim za współpracę z rządem

Odbył on w ostatnich 2 tygodniach przegląd dwóch naszych csad, Cruz Machado i Affonso Penna, i był wszędzie podejmowany entuzjastycznie

„Polacy żyją w Brazylii jako dobrzy Brazylijanie“

— Głos dziennika „Gazeta do Povo“ —

Dzienniki kurytybskie zdały obszernie sprawozdania z podróży pana interwentora do Cruz Machado i Affonso Penna, podkreślając pracowitość Gospodarsza Stanu, który w przeciągu dwóch tygodni, nie zważając na rozbite deszczami drogi, zwiedza dwie na przeciwnych krańcach położone kolonie, aby wziąć udział w pokazie dorobku osadników i zachęcić ich do dalszej pracy nad rozwojem kraju. Pobyt pana interwentora Ribasa w Affonso Penna posłużył w szczególności dziennikowi „Gazeta do Povo“ za kanwę dla głębszych i bardzo w dzisiejszej chwili aktualnych rozważań, które podajemy niżej. Artykuł pojawił się w nr. z dnia 22.2 w dziale rolniczym, prowadzonym pod kierunkiem Syndykatu Agronomów w Paranie. Prezesem Syndykatu a zarazem redaktorem naczelnym „Gaz. do Povo“ jest inż. Saporski, wnuk „ojca kolonizacji polskiej w Paranie“ a bratanek dyrektora naszego pisma, p. Piotra Saporskiego.

Oto, co pisze „Gazeta do Povo“:

KOLONIA POLSKA

Osadnik polski, odznaczający się zamiłowaniem do pracy, owiany duchem organizacyjnym i zdolny do wielkich wysiłków, aby zapewnić wykształcenie swym dzieciom, stanowił zawsze i będzie stanowić jeden z czynników postępu Parany.

Rozrzucony po różnych municypaliach, wszędzie użyczył krajowi swego pracowitego ramienia, a to nie tylko pojedynczo lecz i zbiorowo, jak o tem świadczą bardzo liczne organizacje o typie społecznym i gospodarczym, działające tak w stoicy jak i we wnętrzu stanu, a wszystkie znajdujące się w stanie rozkwitu.

Obok tych zalet, osadnik polski odznacza się jeszcze inną cechą, zasługującą na uwagę obecnej chwili. Mamy na myśli jego łatwość przystosowania się do środowiska, w którym żyje, gdyż przyswaja on sobie szybko i z korzyścią nasze zwyczaje i obyczaje. Jest prawdą, że zachowuje on w sercu uczucie dla swej dalekiej ojczyzny, i jest to rzecz łatwa do zrozumienia i naturalna. Ale też jest równocześnie prawdą, że wyciska on stale na wszystkich swych przedsięwzięciach znamię szczerzej brazylijskości, już to przez nauczanie w języku portugalskim wszystkich przedmiotów, wchodzących w program szkół prywatnych, już też przez stałe i uroczyste obchodzenie wszystkich naszych świąt narodowych. Akty te mają wzbudzić wśród zbiorowości polskiej nie tylko respekt ale i miłość do ziemi, którą osadnik polski wybrał sobie na Nową Ojczyznę, a która dla dzieci jego stanowi Ojczyznę — jedyną.

Poza miarą zupełnie rozumiał, w tonie kolonii polskiej nie nurtuje żaden prąd wychowywania poza atmosferą brazylijską, a tem mniej nie żywi ona

WRAŻENIA

Żadnych dążeń do utrzymywania w naszym kraju zreszeń o charakterze politycznym, któreby się opierały na doktrynach, istniejących w Polsce. W rezultacie — Polacy żyją w Brazylii, jako dobrzy Brazylijanie. I dlatego było to zupełnie zrozumiałą rzeczą, że wielka inicjatywa tak dobrze z nami żyjącej kolonii, mianowicie otwarcie wzorowej obory czerwonego bydła rasowego w Affonso Penna, spotkało się w całym stanie z powszechnym zainteresowaniem.

Jak stwierdziliśmy naocznie i w rozmowach, kompetentne osoby, które brały udział w otwarciu wzorowej obory w Affonso Penna, odniosły jaknajlepsze wrażenie. Zalety czerwonego bydła polskiego pozwalają żywić jaknajbardziej uzasadnione nadzieje, że wyniki aklimatyzacji i skrzyżowania z rasami brazylijskimi dadzą dobre owoce. Największą trudnością, zdaniem techników, będzie uodpornienie bydła przeciw chorobie zwanej „tristeza“. (Od redakcji „Gazety Polskiej“: Polscy technicy, którzy towarzyszą stadu, przewidzieli z góry to niebezpieczeństwo i już zaasekurowali bydło szczepionkami przeciw objawom „tristezy“.) Po pokonaniu tej trudności, przedsięwzięcie może liczyć na jaknajlepsze rezultaty.

Znany agronom riograndeński dr. Celeste Gobatto tak się do nas o uroczystościach w Affonso Penna wyraził:

„Podziwiałem w Affonso Penna wzorową oborę dla polskiego bydła rasowego, jest obszerna, wygodna i dobrze wyposażona we wszystkie urządzenia. Co się tyczy samego bydła, pragnę stwierdzić, że piękna i patriotyczna inicjatywa pracownic i postępowej kolonii polskiej w tym stanie jest ze wszelkich miar godną uznania. Szlaki są doborowe a rasa znakomita, o podwójnej użyteczności, na mleko i mięso — i ta zaleta przyczyni się do podniesienia stanu hodowli w Paranie. Mleko ma wielką zawartość tłuszczu i jest znakomite.“

Kierownikom tego przedsięwzięcia składam moje najlepsze życzenia.“

GRATULACJE „GAZETY DO POVO“

Na zakończenie pragniemy wyrazić z naszej strony żywe uznanie dla Kolonii Polskiej za tak ważny krok na polu postępu naszej hodowli, a dla Rządu Stanowego za doniosłą inicjatywę — przyczem wyrażamy życzenie, aby przykład Affonso Penna nie pozostał odoosobniczym.

INFORMACJE

Rasa czerwonego bydła polskiego ma za sobą 300 lat istnienia. Została uszlachetniona w ostatnich 50 latach przez odpowiedni dobór w krzyżowaniu. Jest odporną na zarazy, krowy dają po 4 tysiące litrów mleka rocznie, mięso znakomite.

Interwentor MANOEL RIBAS

NASZE PODZIĘKOWANIE

Po powrocie Pana Interwentora Manoela Ribasa z objazdu kolonii polskich Cruz Machado i Affonso Penna, wystosowaliśmy na jego ręce telegram w imieniu wydawnictwa „Gazety Polskiej“ i czytelników — ze szczerym podziękowaniem za tak wydatną opiekę nad parańskimi rolnictwem. Osobno podziękowaliśmy po koleżeńsku redakcjom dzienników kurytybskich, w szczególności „Gazecie do Povo“ — za obszernie i tak sympatyczne opisy naszych kolonii.

OTWARCIE OBORY ZARODOWEJ W AFONSO PENNA

W niedzielę dnia 20-go odbyła się w Affonso Penna inauguracja Obory Zarodowej bydła czerwonego polskiego.

O 9-iej zebrał się licznie mieszkańcy Affonso Penna w sali Towarzystwa, gdzie przy obecności konsula generalnego, inspektora hodowli dr. Tadeusz Twardzicki wręczył zebrany kolonistom pismo od właścicieli polskich, hodowców bydła czerwonego. Została również otwarta wystawa urządzenia mleczarni, które przybyło równocześnie.

O 12-iej w posiadłości pana Cwikly odbyła się uroczystość otwarcia obory. Nieco przed oznaczoną godziną przybył p. Interwentor Federalny z rodziną, p. Konsul Generalny R. P., sekretarz rolnictwa, przedstawiciele władz stanowych i municypalnych, oraz przedstawicieli

ciela pism kurytybskich, tak polskich, jak brazylijskich i niemieckiego pisma „Der Kompass“. Pojedyncze sztuki bydła w liczbie 14-u, w tym dwoje cieląt, zostały wprowadzone wespół szeregów tłoczących się gości do obory, tak że piękne okazy były podziwiane w całej okazałości przez obecnych. Następnie u wrót nowego, wzorowo urządzonego budynku wypowiedziano mowę powitalną po polsku i po portugalsku ze strony Towarzystwa Rolniczo-Oświatowego w Affonso Penna, Centralnego Związku Polaków i Zawodowego Związku Rolników. Przemawiał również pan Konsul Generalny R. P. Pan Interwentor Federalny odpowiedział, życząc powodzenia w przeprowadzeniu próby tak doniosłej dla hodowli parańskiej. Zakończył mowę, wznosząc okrzyk na cześć Kolonii Polskiej w Brazylii. Po przecięciu wstęgi, umieszczonej u wejścia obory obecni zwiędali dokładnie budynek i oglądali umieszczone w nim sztuki. Po udoju, dziewczyny w strojach krakowskich ofiarowały panom Interwentorowi i Konsulowi Generalnemu po szklance świeżego mleka. Następnie przy stole, ustawionym w cieniu drzew, odbyło się śniadanie dla zaproszonych gości, w czasie którego uraczono obecnych do-

brze przygotowanym szuraszkiem. Wielkie wrażenie wywołał piękny buhaj, w krakowskim chomacie, zaprzężony do wozu, który spokojnie i bez wysiłku ciągnął wóz z 25 osobami. Wszystkie sceny zostały sfilmowane przez operatora Groffa, tak że wkrótce będziemy mieli sposobność podziwiania całej uroczystości w naszych kinematografach.

Prof. Jan Chorośnicki

Z OSTATNIEJ CHWILI

Nowy prezydent Argentyny

Dnia 20.2 odbyło się w Buenos Aires przejęcie władzy prezydenta republiki. Dotychczasowy prezydent Augustyn Justo zdał rządy w ręce nowoobranego prezydenta, Roberta Ortiza. Justo pełnił rządy przez 6 lat, jako legalny następcza szefa prowizorycznego rządu Fryderyka Uriburu, który dokonał rewolucji w roku 1930, usuwając od władzy 2-krótnego prezydenta Yrigoyena.

Mowa Hitlera

W ostatnią niedzielę kanclerz i wódz Rzeszy niemieckiej Adolf Hitler wygłosił wielkie przemówienie w zwołanym na sesję Reichstagu. Niemcy nie wrócą do Ligi Narodów, utrzymają przy-

ję niezawisłość państwa Mandżukuo, stworzonego przez Japonię z północnych prowincji chińskich. Rzesza nie ma żadnych zamiarów terytorialnych w Hiszpanii, jednakże nie spocznie, dopóki nie odzyska utraconych kolonii. Hitler podkreślił przytem dobre stosunki sąsiedzkie, jakie panują między Niemcami i Polską.

W Rumunii

Król Karol nadał Rumunii nową konstytucję. Przyznaje ona rządowi szerszą władzę, a równocześnie zmniejsza liczbę posłów i senatorów, przyczem parlament będzie zmieniony, bo będzie się składał z przedstawicieli zawodów. Mniejszości narodowe, które od dawna zamieszkują kraj, są równouprawnione, lecz Rumuni mają pierwszeństwo przy obsadzaniu stanowisk rządowych.

Zapamiętaj

dobrze
ten
znak

Jest to godło znanej i cudownej maści

Pomada Minancora

Jest to najlepsza maść, która leczy wszystkie rany na skórze ludzkiej, a ma nawet zastosowanie u bydła

NAD MINANCORĘ NIEMA LEPSZEJ POMADY

Farmeria Cruz w Avaré, stan S. Paulo wyleczyła pomadą MINANCORA wrzody, których nawet preparat 914 nie zdołał być usunąć. Pani Carolina Palhares z Joinville wyleczyła jednym pudełkiem ranę, zadawnioną od 9 lat. Były setki podobnych „leceń“.

POMADA MINANCORA jest w użyciu w szpitalach domach zdrowia i klinikach lekarskich.

WAŻNE Prawdziwą POMADĄ MINANCORĄ nie jest nigdy sprzedawana inaczej, jak tylko w pudełeczkach oryginalnych z godłem, jak wyżej. Odrzucajcie naśladownictwa! Żądajcie tylko MINANCORĘ prawdziwej, w pudełku oryginalnym.

Uważajcie dobrze przy zakupnie!

Jest to produkt Laboratorios „Minancora“, Joinville

Teraz! Domagajcie się w każdej restauracji i wogóle wszędzie najsmaczniejszego piwa „ATLANTICA EXTRA“ ze słodu polskiego z największego Browaru „ATLANTYKA“ Av. Iguassú nr. 153 --- Telefon 790 lub 791

Z São Paulo i Rio

Sekcja Administracyjna „Gazety Polskiej w Brazylii” w Stanie S. Paulo pod kierownictwem p. J. M. HOLESKIEGO
Rua Jaguaribe, 166 — Telefon 5.5698

Z T-wa Polsk. im. J. Piłsudskiego

Na rok 1938, stosownie do uchwały walnego rocznego zebrań, Zarząd Tow. ukonstytuował się jak następuje: Prezes Mirygałowski Henryk, V. Prezes Dekarzewski Stanisław, Skarbnik Kossobudzka Stanisława, Sekretarz Terentowski Marian, Czł. Zarządu Żurawski Bronisław, Kierownik Sekcji Młodzieży Wąsikowski Jan Eugeniusz, Komisja rewizyjno Pardella „n. Wronski Edward, Kwaśniewski Franciszek.

Po zebraniu podeszła do stołu prezydenckiego delegacja młodzieży, która wzięcia prezesa Mirygałowskiemu bukiet kwiatów, dziękując mu jednocześnie za pełną poświęcenia się pracę dla dobra Kolonii Polskiej w São Paulo.

Zarząd Towarzystwa rozdał członkom następujące nagrody:

Oznaki honorowe 30 lecia Towarzystwa pp.: Czesław Zieliński, Jan Eugeniusz Wąsikowski.

Dyplomy uznania za pracę wśród młodzieży pp.: Hilary Grygalski, Czesław Romaszko, Antonina Gądzńska i Władysław Kościakowski.

Książki z dekykacją pp.: Nusia Kossobudzka, Alicja Muchówna, Genowefa Pietrusiewiczówna, Kazimierz Bończa-Bartoszewski, Stanisław Michalski.

Przed odjazdem na stałe do Rio de Janeiro, złożył pożegnalną wizytę Fow. dyrektor Cia. Anagninal em Bonds p. Kalikst Kegel, na cześć którego Zarząd urządził przyjęcie. Dyr. Kegel zawsze chętnie przychodził z pomocą dla Towarzystwa i przed odjazdem także złożył na jego kwotę Rs. 500\$000. Na nowym miejscu pracy kierownik p. dyrektorowi nasze najlepsze życzenia

Niedostatek Szkół

Statystyki szkolne oceniają liczbę dzieci, w wieku szkolnym, w stanie S. Paulo, na 1.137.091 głów. Stan posiada 10.895 jednostek szkolnych. Według obliczeń, stan polnien posiadają na każde 100.000 mieszczaków 250 szkół.

Smutna zabawa na balu

W Klubie Rozrywkowym „Treze de Maio” odbywał się w tych dniach ożywiony bal. Jako w epoce przedzapustnej, panowało niezwykle ożywienie. Na balu znajdowało się dwóch krewnych Benedicto Lima i Orcini Toledo, obaj żonaci. Benedicto bawił się w towarzystwie pięknej „damy”. Gdy Benedicto puścił się w tany, do jego towarzyszyki przysiadł się Orcini, który zapłacił niewiele jakiejś szlachetny napój i wdał się z nią w ożywioną rozmowę. Benedicto powróciwszy do stoła, spostrzegł co się święci i obrzucił krewnego gradem wyzwisk. Podniecony własnymi słowy spoliczkował w dodatku Orciniego. Zniechęcony wydobyl z kieszeni sztylet i wraził go w brzuch Benedicto. Ciekro ranny nastąpił parę kroków i padłszy następnie na podłogę, wyzionął ducha. Mordercę, ujętego na gorącym uczynku, uwięziono i osadzono w więzieniu.

Sąd Salomonowy

W pewnym miasteczku paulistańskim zamieszkałym bogatym kupiec, który wyczołfał się z interesów i używał życia. Człowiek był żonaty i miał z tego związku piękną córkę. Przyszedł koniec i bogacz zmarł, by zdać rachunek ze swych poczyniń za dni pobytu na padole płaczu, obfitującym w wymowne a ponętne kobiety. Wdowa zgłosiła się o oddanie jej majątku zmarłego. Równocześnie zajął się druga żona, zamieszkała w Pernambuco. I ta niewiasty pragnęła załatwić na siebie majątek. Sędzia, zbadawszy, że obie kobiety były prawnie posłubione zmarłemu, gdyż z ich strony nie było żadnej winy, wydał wyrok, przydzielający każdej z wdów po połowie majątku.

Rio

Prezydent Vargas odwiedził Paragę

Prezydent Getulio Vargas ma przyjechać w towarzystwie ministra Komunikacji Mendoncy Lima do Parany. Termin tej podróży nie jest jeszcze ustalony, lecz odwiedzić prezydenta w naszym stanie mają nastąpić wkrótce. Podróż ma na celu zbadać potrzebę Parany na miejscu.

Radio w obcych językach

Minister Komunikacji wydał określone rozporządzenie do stacji nadawczych. Za wyjątkiem słuchowisk narodowych i programów wszechamerykańskich jak i programów artystycznych, żadne inne nadawanie nie będzie mogło mieć miejsca w cudzoziemskiej mowie, oprócz wyjątkowych wypadków, na podstawie uprzedniego pozwolenia, wydanego w piśmie przez organ nadzorujący.

Zmarł w Petropolis Generał Waldomiro Lima

Po miesięcznej ciężkiej chorobie, zmarł w Petropolis wybitny wojskowy brazylijski, generał Waldomiro Castilhos de Lima. Zmarły przyczynił się waleń do zgniecenia rewolucji paulistańskiej.

Ambasada odplynęła do Bs. Aires

Dnia 14-go lutego, odplynęła

z Rio de Janeiro na pokładzie statku „Massilia” nadzwyczajna ambasada brazylijska, pod przewodnictwem generała Goés de Monteirow, udająca się do Bs. Aires, w celu uczestniczenia w uroczystości objęcia władzy przez nowego prezydenta Argentyny, Ortizę.

„Zielone Szczury” dla Brazylii

Rząd włoski ofiarował za pośrednictwem swego ambasadora w Rio jeden z aparatów, na których włoscy lotnicy przyjeleli do Rio. Podarowany aeroplan był pilotowany przez kapitana Brunona Mussoliniego. Rząd brazylijski postanowił nabyć od Włoch dwa dalsze aparaty, tak że eskadra „Zielonych Szczurów” będzie wcielona de wojennego lotnictwa brazylijskiego.

Benedicto Valladares będzie towarzyszył Prezydentowi

Prezydent Getulio Vargas ma się udać w przelotnym tygodniu na kurację do zdrojowiska „Poços de Caldas”. Towarzyszyć mu ma w podróży i w czasie pobytu w uzdrowisku Benedicto Valladares, interwentor Minas Geraes, który od kilku dni bawi z rodziną w Rio de Janeiro.

5 tysięcy szkół

Dn. 13-go maja ma być otwartych na całym terytorium Brazylii, 5.000 nowych szkół. W ten sposób „Cruzada da Educação” na której czele stoi Gustavo Arnbrusch, chce uczcić pamięć zniebna niewolnictwa. Oprócz tego mają być zorganizowane świetne uroczystości, by uczcić 50. lecie zniesienia niewolnictwa.

Na cześć ministra Grabowskiego

Dn. 17-go kanclerz brazylijski Pimentel Brandão wydeł w pałacu Itamaraty śniadanie na cześć polu R. P. przy rządzie brazylijskim dra Tadeusza Grabowskiego, który wkrótce ma opuścić stanowisko.

Nowa Burza nad Rio

Dn. 15-go nowa burza nawiedziła Rio de Janeiro. Okolice Copacabana, Leblon i Gavea zostały zatopione przez wodę. Kilka osób zostało rannych, a kilka domów odniosło szkody. Na ulicy Hermenegildo Barros woda podmyła do reszty dwa drapacze c. mur. Domy te zostały nadwyróżone przez powódź i wicher w dniu 9-ym lutego. Inżynierowie orzekli, że budynki te ze względu na bezpieczeństwo publiczne muszą być rozebrane.

Ożywny Karnawał

Karnawał zapowiada się bardzo dobrze w Rio. Wszystkie wstępy na wielki bal galowy, w teatrze municypalnym zostały rozsprzedane, tak że wielu zainteresowanych odeszło z kwitkiem. Do takiego ożywienia przyczyniła się znaczna ilość cudzoziemskich turystów, przybyłych na karnawał do Rio de Janeiro.

Niebywały przyływy morza

Donoszą z Porto Seguro, że fale morskie piętrzą się w zatoce w niebywały dotychczas spo-

sób, zalewając miasto. Ludność przerażona chroni się na najwyższe punkty.

„Normandie” przyplynęła do Rio

Przyplłynął do Rio de Janeiro największy transoceaniczny parowiec świata „Normandie”. Ze względu na olbrzymie wymiary statek nie przybył do mola, lecz zatrzymał się naprzeciw Arsenału Marynarki, gdzie stanął na kotwicy.

Nowy projekt prawa emigracyjnego

Komisja mieszana, której powierzono opracowanie projektu prawa emigracyjnego, wykończyła swą pracę. Rząd będzie miał zapewnioną całkowitą kontrolę nad imigracją. Procent wychodźców 80 procent, powinien stanowić 80% całej masy wychodźczej. Co się tyczy kwot, to prawo trzymać się będzie zasady najmniejszej kwoty, która nie może być mniejsza jak 3000 ludzi co wydeł. Tak zwane „chamady” mają być zupełnie zniesione, a prawo pozwolenia na osiedlenie się zainteresowanych wychodźców w Brazylii będą wykonywać konsulowie. W sprawie naturalizacji zainteresowane osoby będą zobowiązane składać deklarację przed sędzią. Od złożenia deklaracji, rząd będzie miał rok czasu na przeprowadzenie badań odnośnie do osoby zainteresowanego. W wypadku nadania obywatelstwa, przyjmujący je będą składać przysięgę na wierność narodowości brazylijskiej i wyreczenie zupełnie swych dawnej przynależności państwowej i narodowej. Co się tyczy prawa wydalania niepożądanymi cudzoziemców, to rząd zostanie zapożyczony w daleko idące pełnomocnictwa.

Zabłąkani na oceanie

Dwie rodziny roskie, złożone z siedmiu osób, wyjechały na przejażdżkę morską po zatoce Guanabara, motorówką „Trotta”. Z powodu silnego wiatru, potężnego z silnym prądem łódź zosłała porwana przez fale na pełne morze. Na ratunek zabłąkanych na morzu wycieczkowiczów, wypłynęły różne statki, a hydroplany badały okolice nad oceanem, by zlokalizować zabłąkaną łódź. Położenie wycieczkowiczów było przykre, gdyż wychyli jedynie w kąpielowych strojach, więc byli narażeni na zmiany temperatury. Poszukującym udało się dopiero na drugi dzień odnaleźć daleko od brzegu motorówkę. Pasażerowie są zdrowi i nie stracili odwagi, mając pewność, że zostaną odnalezieni.

Uma só Bandeira para toda a Patria

Quando homens se unem em torno de um ideal comum, quando os liga a recordação de um passado de gloria, ou esperança de um futuro alcançado, eles procuram sintetizar essas tradições que orgulham, e esses ideais que enobrecem, em uma bandeira por todos amada e venerada, por todos conduzida com carinho e exaltação civica.

Através de mares, florestas ou desertos, eles a levam como simbolo de um ideal em marcha, defendem-na á custa da propria vida, porque na honra de uma bandeira está a honra de um povo.

Gloriosa quanto as mais gloriosas o são, a Bandeira Nacional, no regim anterior, tinha desviado de si o amor e respeito de todos os cidadãos, pela existência de bandeiras regionais cujo culto era incentivado em detrimento do grande e do culto unico, devido ao simbolo de nossa Patria.

Esqueciam-se governantes de que, acima de tudo estava o Brasil, e que a vida dos territorios por eles governados era, apenas, função da existência da Unidade Nacional que a Bandeira auri-verde resumia.

A Constituição Brasileira, de 10 de Novembro, estatue, em seu artigo 2º, a obrigatoriedade do uso da Bandeira Nacional em todo o território da União, ao mesmo tempo que proibe a existência de outros simbolos.

Em vista disso, tornou-se necessario um estudo sobre a nossa Bandeira, infelizmente pouco conhecida nos seus detalhes e nos grandes ensinamentos que encerra.

Para dar ao povo esse conhecimento sobre a Bandeira, acaba de ser lançado pelo Serviço de Divulgação da Policia do Rio, o livro — „Uma só Bandeira para toda a Patria”. Nesse trabalho, e do qual recebemos um exemplar, daquele departamento da Chefia de Policia da Capital da Republica, é feito o estudo da evolução da nossa Bandeira, desde as épocas mais remotas da civilização brasileira até a presente data.

Toda em cores, a recente publicação do Serviço de Divulgação, ao par do fundamento de seus dados historicos, traz, ainda, a reprodução, original, das bandeiras que foram se sucedendo no Brasil, até a definitiva adoção do Pavilão Auri-Verde.

Por esse conjunto de valores, o livro „Uma só Bandeira para toda a Patria”, constitue, realmente, o melhor, mais oportuno e patriótico de todos os trabalhos editados pelo referido órgão da Policia do Rio, que, sob a administração do Cap. Filinto Muller vem evoluindo e se adaptando á função que lhe cabe dentro do Estado Novo.

Pózne ząbkowanie

Zdarzył się ciekawy w ypadek odrostu zębów w późnym wieku. W Porto Alegre, niejaki Oliveira Santos utracił w 61-ym ostatnie zęby. Obecnie liczy 82 lat, lecz raptem poczęły mu się wytkwać nowe zęby. Wypadek ten wzbudził zainteresowanie wśród sfer lekarskich.

Nadzwyczajny Człowiek

Dzienniki donoszą o nadzwyczajnym wypadku w stanie Rio de Janeiro. Pewien 48-letni mężczyzna żyje w głębi danego stanu, z sześcioma naraz kobieta ni. W domu tego nowocześniego sultana panuje najświętsza zgoda. Pożycie domowe uprzyjemniają figle 42 dzieci.

Budowa rioskiego „Metro”

Wkrótce ma być nianowana

komisja, której będzie poruszone opracowanie planu budowy, pierwszej linii kolei podziemnej w stolicy federalnej. Budowa linii kolejowej nie będzie przedstawiać żadnego ciężaru dla rządu, gdyż kompania, która ma rozbudować kolej podziemną, wybuduje ją własnym kosztem udzielenia jej niektórych przywilejów.

Przybyła badać uprawę bawełny

Na pokładzie statku „Belle Isle” przybyła pani Zofia Toporowska w celu zbadania uprawy bawełny i innych roślin dostarczających włókno. Pani Zofia Toporowska ma ukończoną agronomię i w Polsce prowadzi specjalny kurs rolnictwa.

Polecaj „Gazetę” Przyjaciółom

NAJWIĘKSZE ODKRYCIE dla Kobiety

FLUXO-SEDATINA

(REGULATOR WIEIRA)

Kobieta nie będzie więcej cierpiała

W 2 godzinach ustają kolki maciczne.

Środek zastosowuje się przy upławach, bólach perjodycznych, po porodzie, krwawieniu itd.

Środek uspokajający i wzmacniający.

FLUXO-SEDATINA jest zalecana przez 10.000 z górą lekarzy.

FLUXO-SEDATINA znajduje się wszędzie do nabycia.

NIE ROB DOŚWIADCZEN!!!

JEŻELI POTRZEBUJESZ OCZYŚCIĆ KREW

UŻYJ ELIXIR DE NOGUEIRA

Farmaceuty chemika — JOÃO DA SILVA SILVEIRA

Pokonuje SYPHILIS we wszystkich okresach: WYRZUTY, RANY WOGŁE, REUMATYZM, ECZEMY.

Zalecają i rzeż najlepsi lekarzy

Niezawodna przy łupieżu i wypadaniu włosów. Robi włosy silnymi, jedwabistymi i perfumuje je.

Najlepszy środek przy niedomaganiach skórnych w częściach owłosionych

we wszystkich aptekach i drogeriach

Wyrób Lab. „Minancora” w Joinville

NOCE NIĘPRZESPANE

Aby być zdrowym i zachować siły w formie, należy spisać 8 godzin na dobę w pokoju czystym i przewietrzonym. Nic gorszego dla organizmu nad bezsenność. Jedna noc nieprzespana wystarczy, aby człowiek czuł się słabo, źle i nie miał chęci do pracy.

Bezsenność jest zwykle następstwem zaburzeń żołądkowych, albo też utraty fosforu w ciele. Aby ją zwalczyć, trzeba poznać przyczyny, i najlepiej udać się o poradę do lekarza, aby człowiek zbadał.

Czasem przy bezsenności wystarczą zmienić sposób odżywiania, aby żołądek nie był pełen ciężkich potraw, gdy kładziemy się spać; innym razem wystarczy wypić pół szklanki ocukrzony wody przed położeniem: się do łóżka; jeszcze w innych wypadkach lekarze zalecają zażycie lekarstwa Tonofosfan firmy Bayer, który doprowadza po organizmu fosfor i podnosi siły człowieka, regulując system nerwowy a za nim i sen.

Jeśli waz lekarz wami: prowie, że organizm waz: waz: bawie, fosforu, to jesteśmy pewni, że równocześnie zaleci wam jako lekarstwo Tonofosfan, gdyż jest to środek zdaw: na wypróbowany.

GDYNIA-AMERYKA

Linje Żeglugowe S. A.

Linja Poludniowo - Amerykańska

LAMPOR & HOLT LINE — Rio de Janeiro

Komunikacja na naszej polskiej linii okrętowej odbywa się regularnie polskimi okrętami:

Pułaski i Kościuszko

ROZKŁAD JAZDY JEST NASTĘPUJĄCY:

Z POLSKI DO AMERYKI POŁUDNIOWEJ

	PUŁASKI	KOŚCIUSZKO	PUŁASKI
Odjazd z Gdyni dniam	22-3	27-4	27-4
Przyjazd do Kiel Holtenau	23-3	28-4	28-4
Dakar	5-3	1-4	7-5
Przyjazd do Rio dnia	14-3	11-4	16-5
Przyjazd do Santos	15-3	12-4	17-5
Przyjazd do Rio Grande	17-3	14-4	19-5
Przyjazd do Montevideo	18-3	15-4	20-5
Przyjazd do Buenos Aires	19-3	16-4	21-5

ODJAZD DO GDYNI

	KOŚCIUSZKO	PUŁASKI	KOŚCIUSZKO	PUŁASKI
Odjazd z Buenos Aires	24-3	21-4	26-5	26-5
Przyjazd do Santos	28-3	25-4	30-5	30-5
Przyjazd do Rio de Janeiro	29-3	26-4	31-5	31-5
Przyjazd do Victori	30-3	27-4	1-6	1-6
Dakar	6-3	7-4	6-5	9-6
Przyjazd do Boulogne Sur Mer	14-3	15-4	14-5	17-6
Przyjazd do Kiel	15-3	17-4	15-5	19-6
Przyjazd do Gdyni	16-3	18-4	16-5	20-6

Informacje i sprzedaż kart okrętowych z Polski do Polski skutecznie! Oddziały Syndykatu Emigracyjnego w Warszawie: AGENCIA POLONEZA DE VIAGENS — Av. Rio Branco, 19 A RIO DE JANEIRO AG. POLONEZA DE VIAGENS Rua Libero Badaró, 561 2-a sobreloja tel. 2-3551 SÃO PAULO ORAZ AGENCJE: FIRMA „PARANPOL” (EMILIANO & MAZUREK) — Pr. Santos Andradę 43 Caixa Postal 111 — Telefon 1-7-6-1 — KURYTYBA L. WILKOSZYŃSKI — Rua Siqueira Campos 1170 — Caixa Postal, 166 PORTO ALEGRE

Argentyna jakiej nie znamy

Niewątpliwie Argentyna przeżywa obecnie okres prosperity, jaki dawno już nie zaznaczał się w jej dziejach. Eksport Argentyny za ubiegłe 10 miesięcy wyniósł blisko 2 miliardy pezów, czyli przeszło 3 miliardy złotych. Saldo obrotu handlowego na dobro Argentyny doszło w tymże czasie do jednego miliarda złotych. W budżecie na rok przyszły przewidzianych jest blisko 100 milionów złotych na drogi szosowe, mimo, że dróg tych jest już bez liku, a samych kolei Argentyna posiada 40 tysięcy kilometrów, czyli przeszło dwa razy tyle, co Polska.

W budowie jest kilka portów, szereg zapór i kanałów irygacyjnych, a miasta nie tylko się rozbudowują, ale jak np. w Buenos Aires wala tu całe dzielnice, ażeby na ich miejscu budować nowożytnie kamienne, liczne drapacze chmur i umożliwić komunikację dla wciąż rosnącej ludności i wypełniających ulice dziesiątków tysięcy samochodów, tysięcy autobusów i setek tramwajów, nie mówiąc o tym, że miasto posiada kilka o znacznym zasięgu kolei podziemnych.

Niedawno wystawa — jarmark na bydło i inne zwierzęta gospodarskie wykazała wysoki rozwój tej gałęzi gospodarstwa argentyńskiego, ale jednocześnie i wysoką jej zdolność finansową. Podczas odbywających się przetargów na bydło rozplodowe kupowano dziennie po kilkadziesiąt sztuk. W dniu, w którym był obecny na licytacji, sprzedano 110 byków, przy czym najwyższa cena wynosiła 50 tysięcy złotych, a średnia wypadła 7 tysięcy złotych za reproduktora. Konie reprezentowane były typu roboczego. Najwyższa cena wynosiła 4 tysiące złotych, średnia zaś około 3 tysiące złotych. Sprzedano w jednym dniu 89 egzemplarzy. W dziale nierogacizny najwyższą cenę zapłacono 800 złotych, średnia wyniosła 400 zł. Sprzedano sztuk 45. Baranów sprzedano 120, najwyższą cenę zapłacono wynosiła dziesięć tysięcy złotych! Średnia 1000 złotych za reproduktora. Ceny za ptactwo osiągały liczbę, jak na nasze stosunki, zawrotnych; sprzedano setki kogutów, kaczorów i gęsiów po kilkaset złotych za

szukę. Za indyka zapłacono tysiąc złotych.

Poszczególne hodowle wystawiały po kilkadziesiąt byków i krow wysejkiego pedigree i takiej klasy, że podziwiać jedynie należało zdolności kwalifikacyjne odpowiednich komisji, iż umiały z tej masy wybrać i wyróżnić najrasowsze jednostki, gdy na oko, nawet łachowców, nie różniły się one prawie wcale. Właśnie wysoka przeciętna wystawionych egzemplarzy budziła podziw zastrzeżony dla sprawności hodowlanej całej masy gospodarstw. W wielu wypadkach ceny kształtowały się wysoko jedynie ze względu na rodowód, ponieważ po za tym większość tych zwierząt była bez zarzutu.

Trudno bez pewnego entuzjazmu mówić o tej dziedzinie, tym bardziej, że i na rynku mięsny pod czas stałych aukcji można oglądać tysiące sprzedawanego na rzeź bydła, którego wygład stwierdza wysoką klasę przeciętną dużych stawk. I nie jest to frazes. W piśmianach codziennie są ogłoszone przetargi. Zgłaszane są przez poszczególne gospodarstwa całe stada jednorazowo. Rzadko mniej od tysiąca sztuk. Stawki po 3, 4 i 5 tysięcy sztuk w jednym przetargu i jednego hodowcy są na porządku dziennym.

Zrosnął nie w tym dziwnym, kiedy poszczególne frygoryfiki biją od tysiąca do dwóch tysięcy wotów dziennie, a jest tych po-

teżnych przedsiębiorstw kilkanaście, nie licząc całego szeregu mniejszych, rozsianskich po rozmaitych miastach i portach. Takie „Anglo” lub „Swilt” utrzymują własne linie okrętowe, finansują koleje, banki, nie mówiąc o szeregu pochodnych przemysłów i przedsiębiorstw handlowych.

W dziedzinie rolnictwa to samo. Wzdłuż kolei, w portach, na skrzyżowaniach ważniejszych tras widnieją całe szeregi elewatorów, przy których nawet nasz gdyński niestety wygląda na zabawę.

Na redach w Placie, Buenos Aires, Rosario można oglądać po kilkanaście i więcej parowców transatlantycznych, oczekujących swojej kolejki, by zapelnąć swe ładownie ziołącą się pszenicą, brązem lnu lub czerwienią kukurydzy. Gdzieindziej ludzie wdzierają sobie pracę, ochłapy chleba, skrawki ziemi, gdy tu obrabiamy przestrzenie wprost wotają o ręce robocze, o kapitał przedsiębiorcy, o trochę bodaj i zdolności organizacyjnych.

Argentyna ma zaledwie 13 milionów ludności, a jej zasoby terenowe przy skromnym obliczeniu mogłyby wystarczyć na 100 milionów, nie licząc przemysłu, górnictwa, rzemiosła i zawodów wolnych.

W walce o przestrzeń, o chleb i znaczenie, my Polacy — niestety — stoimy tu na szarym końcu. Jeśli mówić o drabinie społecznej, to znajdujemy się

zaledwie w jej podstawy. W życiu gospodarczym nie gramy jeszcze żadnej roli, a nasze walory intelektualne, czy fachowe nie są tu jeszcze rozpoznawane. A jeśli gdzieś cudem wdał się ktoś z naszymi: w zwarte szeregi wyższych dziesięciu tysięcy, mówię obrazowo, to przeważnie podobnym sztagarem. Nikle są namże wysiłki i nieśmiałe kroki. Piękne tu zarysowuje się zadanie dla instytucji, wyrosłej przy udziale Pocztowej Kasy Oszczędności, tak zwanym Polskim Banku, gdyby instytucja ta zdobyła nie tylko zaufanie tutejszej kolonii, do czego na najlepszej jest drodze, ale, co daj Boże, i zaufanie sier decydujących w Warszawie i mogła się wyzwolić z biurokratycznej zależności i z zaciśnięcia, na który ją wtaczają, wyjść mogła na drogę szerszej działalności, swobodnego oddziaływania, stając do pracy z odpowiednim rozmachem, który i tutejsze stosunki finansowe i tutejsze warunki gospodarcze, pojemność rynku i żywotne siły młodego, rozwijającego się kraju jej wskazyją.

Eksport nasz tutaj zdany jest na łaskę poszczególnych ludzi, nie zawsze fachowych, ale zawsze walczących z brakiem kapitału, trudnościami kredytowymi w kraju i może najbardziej z brakiem u nas niezbędnej sprawności handlowej i techniki ekspedycyjnej; nie wynosi nawet jednego

procentu ogólnej wysokości importu argentyńskiego.

Na tle tego niedostatku i martwoty odbija jasnym promieniem działaność Linii Gdyni — Ameryka. Budzi nie tylko zastrzeżoną dumę każdego serca polskiego, ale i zazdrość nie jednej starej, morskiej firmy. Mimo podstarzałego taboru, który posiadamy na razie na linii południowo-amerykańskiej, od przeszło półtora roku bijemy stale rekordy liczbą przybywających pasażerów, sprawnością obsługi, co przy wypełnionym po brzegi parowcu nie jest bynajmniej łatwym zadaniem, i doskonałą kuchnią, o której nie mniej zasłużone krążą legendy i ustala się mocna opinia.

Mam wrażenie, że nowe nasze transatlantyki nie będą potrzebowały ubiegać się o pasażerów; sami tłoczyć się będą. Tylko prosimy o więcej jednostek.

Ostatnie posunięcie tak zwane go popularnie GALu — to otwarcie własnej agencji w Buenos Aires, w celu kontroli sprzedaży kart okrętowych. W ten sposób zbliżamy się do upragnionego niewątpliwie celu — własnej reprezentacji, co pozwoli uniezależnić się od obcego pośrednictwa i obecnej kontroli.

(Kur. Bałt.) K. Rawicz.

Ze świata

Najważniejsze zdarzenia z tygodnia

Władczyni mórz i powietrza

NAJWIĘKSZA BAZA MORSKA IMPERIUM BRITYJSKIEGO

Dnia 14-go lutego odbyła się inauguracja największej bazy morskiej Imperium Brytyjskiego. Rozchodzą się o półwysp Singapoor, gdzie wkończono stocznię olbrzymim nakładem pracy oraz pieniędzy. Singapoor znajduje się pomiędzy bazami angielskimi Hongkong w Chinach i Colombo na wyspie Cejlon.

Nowa baza stanowiąc będzie jeden z wierzchołków trójkąta Singapoor, Hongkong i Darwin w Australii. Prace fortyfikacji rozpoczęto w roku 1923-im. W ostatnich dwóch latach, z powodu zabiorczej polityki Japonii na wschodzie przyspieszono tempo robót. Całe wojsko inżynierów morskich i wykwalifikowanych robotników pracowało nad rozbudową portu i umocnieniem wyspy. Oprócz potężnych fortów, znajdują się w Singapoor cysterny naziemne i podziemne, mogące przechowywać 1.250.000 ton ropy i materii pędowych. Nadbrzeżne baterie są zaopatrzone w warty, o 30-milowym zasięgu. Wiele małych wysp, znajdujących się naokoło, zostało zaopatrzone w potężne fortyfikacje.

W praktyce cała żegluga na południu Azji z wschodu na zachód i naodwrot, musi się odbywać przez port w Singapoor.

na wysokość 700 metrów, poczym mniejszy samolot z łatwością orderwał się od swej ruchomej podstawy.

675 KILOMETRÓW NA GODZINĘ

Nowy typ samolotu myśliwskiego zwany „Burzą” przebył przestrzeń 522 kilometrów, dzielących Edyburg od Northol (Anglia) w 48-iu minutach, co daje przeciętną godzinną szybkość 675 km. Lot został dokonany w nocy w normalnych warunkach.

SANGUE SANGUE SANGUE SANGUE

SANGUENOL

(Formuła niemiecka)

Jedynie lekarstwo w świecie z 6 środkami wzmacniającymi: fosfat, wapno, arsenik i t.d.

Po 20 dniach użycia zauważa się:

1. Ogólny powrót sił i zwiększenie apetytu.
2. Całkowite zniknięcie bólów głowy, bezsenności i nerwowości.
3. Ustąpienie depresji nerwowej i wychudzenia u pici obojga.
4. Nabranie na cięże wagi 1-3 kilo.

SANGUENOL JEST WIELKIM WYNALAZKIEM NAUKOWYM — orzeczenie dra Manuela Soares de Castro.

DOM na sprzedaż w Agua Branca, mun. São Mateus, nadający się do handlu, cena bardzo niska. Interesujący się kupnem zechcą zwrócić się do właściciela w Kurtybie — B. Cachery. Michał Samsonowski.

Obrazek z Trzeciej Rzeszy
Państwa totalne, a więc Niemcy i Włochy prowadzą swe społeczeństwa po wojskowemu, kładąc przytem wielki nacisk na wychowanie młodzieży w tymże duchu. Na obrazku oddział młodzieży nazystowskiej w Niemczech przy apelurzed komendantem oddziału.

Z całej Ameryki

LOTNICY Z U.S.A.

Północno-amerykańska eskadra lotnicza, złożona z trzech lub sześciu aparatów do bombardowania, czteromotorowych „B-17”, znanych pod nazwą „fortec latających” ma udać się do Buenos Aires, by wziąć udział w uroczystościach z powodu objęcia władzy przez nowego prezydenta Ortiza. Potworne aeroplany amerykańskie mają okrążyć kontynent południowo-amerykański, lecąc wzdłuż zachodniego wybrzeża i wracając wzdłuż wschodniego. Naszym zdaniem, demokratyczne Stany Zjednoczone chcą pokazać faszystowskiemu Włochom, że umieją niegorzej latać i że ich aparaty są przeciwnikami nie do pogardzenia.

wali razem w operze w Nowym Jorku. Krytycy nie szczędzą pochwał ni brazylijskiej śpiewaczce, ni polskiemu tenorowi.

Artyści byli 30 razy wywoływani przez publiczność, objawiającą w niesłychany sposób swój entuzjazm.

ZAGADNIENIA POŁUDNIOWEJ AMERYKI ROZTRZĄSANE W GENEWIE

Technicy Argentyny, Brazylii i Meksyku przedłożyli Międzynarodowemu Wydziałowi Pracy w Genewie sprawozdania w sprawie położenia rolniczego w swych krajach. Sprawozdawca brazylijski powiada: „Pomimo, iż rolnictwo jest podstawą życia brazylijskiego, jest ono niedostatecznie chronione, wobec braku odpowiedniej organizacji i wobec braku racjonalizacji produkcji i samej pracy. Wystarczy wziąć pod uwagę rozciągnięcie kraju, by zrozumieć, z jakimi trudnościami musi walczyć rząd, by otoczyć pracowników rolnych tymi samymi prawami, jakich zażywają robotnicy fabryczni”.

Sprawozdawca argentyński zaznaczył, że jego rząd rozumiał ważność zagadnienia, czego dowodzi nowy plan kolonizacji i rozdziału ziem pod uprawę. Rząd argentyński wytyczył swe siły, by podnieść poziom życia pracownika rolnego.

BEZROBOTNI W STANACH ZJEDNOCZONYCH

Liczba osób bez zajęcia w Stanach Zjednoczonych wzrasta z dnia na dzień. Obliczają, że obecnie znajduje się tam 15 milionów ludzi bez zajęcia. W ten sposób wszystkie obliczenia budżetowe na rok bieżący mogą ulec zmianom, gdy się weźmie pod uwagę miliony dolarów, które rząd amerykański będzie musiał wydać na zapomogi.

JAN KIEPURA I BIDU SAYÃO

Jan Kiepura i Bidu Sayão śpiewają.

Co nowego we Włoszech?

UPRAWA BAWELNY W ETIOPII

Rząd włoski czyni liczne doświadczenia w Etiopii, chcąc wprowadzić w tym kraju uprawę bawełny na wielką skalę. W ten sposób, Włochy chcą uniezależnić się od ciężkiego wydatku na zakupno bawełny dla swego przemysłu, wynoszącego około miliarda lirów rocznie. Kompania bawełnicza etiopska nabyła trzy okręgi w dolinie rzeki Awasz, z czego została już prawie zupeł-

nie ukończona przyprawa gleby pod uprawę bawełny. Ze wszystkich odmian tej rośliny, bawełna „Alcala” dała najlepsze wyniki. Oprócz tego prowadzone są prace nawodnienia, co pozwoli plantacjom abisyńskim rywalizować z egipskimi. Jednocześnie są czynione doświadczenia z uprawą lnu i konopi, w okolicy jeziora Tana, obfitującej w opady.

ANGLIA UDZIELI WŁOCHOM POŻYCZKI?

W sferach finansowych świata

rozważają możliwość udzielenia Włochom przez Anglię pożyczki, w wysokości 25 milionów funtów. Pożyczka miałaby być udzielona pod warunkiem, że wszystkie sprawy sporne pomiędzy obydwojma państwami byłyby załatwione. Zdaje się, że pogłoski tej nie można brać na serio.

Z WATYKANU

Dn. 12-go lutego obchodzono

Wojna jest nieunikniona i będzie straszliwa

Amerykański senator Pittman, udzielając wywiadu prasie stwierdził, że wojna wobec coraz bardziej naprężonej sytuacji światowej, jest nieunikniona i nieobliczalna w skutkach. „Stany Zjednoczone” powiedział senator „mają święty obowiązek uzbrojenia się, gdyż państwa faszystowskie wzmacniają nieustannie swą maszynę wojenną, gdy demokracje, usposobione pokojowo, zaniedbały zupełnie uzbrojenia”.

LLOYD GEORGE NA WIDOWNI

Lloyd George w telegramie, popierającym kandydaturę Stokesa do parlamentu, oskarża rząd angielski o słabość i wahanie się i powiada, iż jemu zawdzięczamy optakane stosunki, w jakich obec-

Czy Austria połączy się z Rzeszą?

SCHUSCHNIGG ODWIEDZIŁ HITLERA

Wielkie wrażenie wywołały w świecie niespodziewane odwiedziny kanclerza austriackiego Schuschnigga u kanclerza Hitlera, w jego willi w Berchtesgaden. Odwiedziny te nastąpiły niespodziewanie, podobno na zaprosiny Hitlera. Rozmowy między oboma mężami stanu toczyły się około układu przyjaźni, zawartego między Austrią a Niemcami 11-go lipca 1937 r. Hitler miał raz jeszcze gwarantować niegodległość Austrii i obiecał nie popierać austriackich nazystów.

SKUTKI KONFERENCJI

Kanclerz austriacki Schuschnigg powróciwszy z konferencji, którą odbył z kanclerzem Hitlerem, rozmawiał przeszło dwie godziny przez telefon z Mussolinim. Wśród żydów austriackich zaplanowano żywe zaniepokojenie. Spożdywane są zmiany w gabinecie

Głośnie mowy

nie znajduje się świat. Skutkiem tej słabości Liga Narodów znajduje się obecnie w stanie zupełnej niemocy. „Jest obowiązkiem wszystkich, którzy pokładają wiarę w demokrację, w pokój i wolność — powiada Lloyd George — objawiać swe niezadowolnienie z powodu stanowiska rządu angielskiego, który odniósł tak rażące niepowodzenie”.

INTELIGENCJA ANGIELSKA PRZECIWI JAPONII

W Londynie, około 250 osób, elegancko odzianych, wśród których znajdowali się pisarze, muzycy, artyści, politycy, wielu w towarzystwie żon, przeciągnęło przez Oxford Street, niosąc napisy wyzywające do bojkotowania towarów japońskich. Wśród manifestantów znajdowały się lady Gladstone i wiehrabina Attlee.

Już nadeszły polskie nożyki do golenia!

Grom - złoty

Grom - extra cienkie Mem - luksusowe Mem - extra cienkie Skład główny: Emiliano & Mazurek São Paulo, Caixa post. 4434 Curitiba, caixa post. 111.

Ważne dla Ponta Grossy i okolic

KLINIKA LEKARSKA

DR. ANTONIO RUSSO

B. asystent Kliniki dra Pericles de Meilo e Silva

Specjalność: Choroby kłobocze i choroby dróg oddechowych Żylaki, wrzoły, wysypki, choroby skórne

Konsultorium i mieszkanie: Rua Santos Dumont, 64 (Sobrado) PONTA GROSSA

Przyjmuje od godz. 14 do 17 i pół.

„CRUZEIRO” „SURPRESA”

Jedynie maiki które powinny być używane przez wszystkich, którzy dbają o swe zdrowie

MLYN W JOINVILLE (Caixa postal, 110)

AGENCI W KURYTRBIE:

LATTES & Cia

Caixa postal, 325 Telefon 7-2-2

RUA MARECHAL DEODORO, 23 - CURITYBA

Dlaczego

W organ...
Wsi...
num...
meru...
i cel...
Auto...
Podh...

Jesteśmy pok...
mięta niewolę i...
brało udział w...
dan i które ma...
nie jeszcze oc...
skniony cudow...
narodu. Jesteś...
pokoleniem w...
Polskiego.

W tych wielki...
sień i zmagają...
sły i nasze dzi...
ma dziś serca...
by tej wolności...
utrwalić nie p...
tylko serca te, g...
ojczyzny skupi...
mu współnemu...
ba ze wszystki...
żytkowi odrodz...
jest naczelna m...
która przyswiec...
rzeniem.

Najliczniejsza...
du, lud wiejski...
spożyte, utajon...
nieznanym drze...
skarb, o którym...
mówi poeta po...
du Władysława...
stety skarb ten...
zdolności, moż...
piszą do nas l...
ludowych — ro...
ją się.

By temu z...
wych wartości...
wysięk pojedyn...
wiele zdziała...
wszystkich dzia...
trzeba wysiłku...
ordynowanego...
podjąć, jeśli nie...
ra wyszła ze w...
My wiemy, d...
dzieku wsi koń...
my, itu student...
z ludu, w Mał...

z życia i śmierci...
darmozostawian...
Dla wile kolegi...
stanła do obzo...
odwrotanie mnie...
od życia na zawsz...
odbyć

zabiego koncertu...
P:ystanant-m...
Byłem pewny, że...
niechły. Zapalitem...
ru-zym dalej, opierając się o swój kij wędrówny...

Lysoform Bruto

jest przyjacielem domu

1. Jako nowoczesny środek dezynfekcyjny.
2. Nie płami, nie zre ani nie jest trujący.
3. Kosztuje najtaniej.

50 gramów w litrze wody wystarczy na zupełną dezynfekcję przy koszcie zaledwie 300 rejsów

Spróbuj dziś jeszcze

O prospekty i informacje zwróć się do Reprezentanta pod adresem:

ROMANO MATTIOLI

Caixa Postal, 354

KURYTYBA

Sprzedaż we wszystkich aptekach

Kącik zdrowia

NERKI

Dobrze jest wiedzieć coś o budowie ciała ludzkiego i o czynnościach różnych naszych organów. Gdy się bowiem wie, na co te organy są i jak im można pomóc, można być o wiele zdrowszym i szczęśliwszym.

Głównym zadaniem nerek jest czyszczenie krwi. Krew wchodzi do nerek, niosąc z sobą wszelkie

zużyte produkty i nieczystości. Nerki mają tę krew oczyścić z niepożądanych składników i puścić w ciało czysty strumień odżywczego czerwonego płynu. Zadanie to spełniają nerki przy pomocy bardzo zawiązanego systemu filtrów. Według obliczeń, nerki składają się przynajmniej z miliona małych filtrów, przez które musi krew przejść pod ciśnieniem. Właśnie w nerkach dokonuje się oddzielenie nieczystości i nadmiaru wody. Praca

ta jest ogromnie doniosła i jeśli nerki z tej czy owej przyczyny nie mogą jej wykonać, przychodzi szybko poważna choroba i życie jest niemożliwe.

Co przeszkadza nerkom w tej pracy? To, że nie jemy odpowiednich pokarmów. Niektóre pokarmy zamieniając się w nieczystości, są nierozpuszczalne, i w rezultacie przybierają formę kryształków lub przechodzą w trucizny. Jeśli przechodzą w formę krystaliczną, wnet utworzy się z nich kamień, który poważnie zagraża nerkom w ich normalnych czynnościach. Jeśli przechodzą w truciznę, również atakują komórki filtrów i niszczą je. Nie tylko jednak z tego zaczyna się kłopot z nerkami. Choroba może przyjść także z innych zaburzeń w organizmie, jak na przykład z zepsutych zębów lub zepsutych migdałków. Trucizna z tych nadpsutych miejsc rozchodzi się ze strumieniem krwi przez ciało, wchodzi do nerek i niszczy delikatne komórki, jakoteż kwas zawsze może zrujnować drobniutki i cienkie błonki. Choroby nerek są bardzo powszechne, szczególnie choroba Bright'a. Szczęściem, nerki są o wiele większe niż potrzeba i dla normalnego stanu; wystarczy, aby ich tylko trzecia część pracowała. Znaczy to, że choć przyjdzie na nerki choroba, człowiek może jeszcze żyć tak długo, dopóki nie ulegnie zniszczeniu dwie trzecie nerek.

Na krze podbiegunowej

Rosyjski łamacz lodów znajduje się zaledwie o 20 mil od dałenia od kry. Zaoszczędzić sobie wycieczki uczonych. Zaoszczędzić nie może wejść w kontakt z rozbitkami, gdyż zapewne aparat radiowy wyprawy podbiegunowej uległ zniszczeniu. Kra unosząca rosjan odplynęła już, od chwili oberwania się od lodowisk podbiegunowych, około 1.600 kilometrów. Bryia lodu, na której schronili się czterej uczeni, znajduje się o 60 kilometrów oddalenia od małej wyspki. Jeżeli prąd zanieśnie bryłę do tej wyspy, uczeni zostaną prawdopodobnie ocaleni. Okręły, wydłapano na ocean, nie mogą zbliżyć się do rozbitków, gdyż burza nie dopuszcza do tego.

Wesoły Kącik

MA RACJĘ
Nauczycielka stara się wyjaśnić uczniom pojęcie: terażniejszości i przyszłości.

— Maniu, dzisiaj mówisz: jestem dzieckiem! Co powiesz, gdy dorosłiesz?

— Mam dziecko.

NADUŻYCIE

— Więc nadużywasz, że twoja żona nadużywa twojej cierpliwości?

— Okrutnie!

— A to czemu?

— Kijem od mioty.

ROZMOWA MAŁŻEŃSKA

— Powiedz mi, co to u was była za awantura? Myślałem, że się ściany zawała.

— Ależ nic podobnego! Drobnotka! To tylko żona się pytała, gdzie tak długo byłem.

PO POŁOWIE

— Prosiłem cię o pozyczenie mi do najbliższej wypłaty dziesięciu milrejsów, a ty mi dajesz tylko pięć.

— Właśnie. Pół na pół, szczerze po przyjacielsku. Ja trzę piątkę i ty piątkę.

OSOBLIWE ŻYCZENIE

W nocy policjant przystępuje do zwanego jęgomocia, stojącego koło bramy i starającego się znaleźć dziurkę od klucza.

— Czy mogę panu pomóc?

— Owszem, dziękuję, proszę tylko przeschwilować mocno dom podtrzymać.

DZIEJSZE DZIECI

— Chcę zobaczyć braciśka, którego mamusia znalazła dziś rano w kapuście? — pyta ciocia ośmioletnią Dziędzio.

— Mogę się obejść — odpowiada z grymasem Dziaś. — Zato chciałabym zobaczyć tę kapuść...

NICHOLSON

Przy kupnie lników uważaj na markę Nicholson

„DWA PILDNIKI SKRZYŻOWANE“ — i odrzuca; naśladownictwa, które są ścigane sądownie.

Dr. Nilo Cechella

LEKARZ OPERATOR

Z dyplomem Fakultetu Medycznego Uniwersytetu w Porto Alegre. — Lekarz oddziału chirurgicznego szpitala Santa Casa de Misericordia

Operacje, porody, choroby kobiece, klinika ogólna

Przyjmuje we własnej rezydencji.

GUARANY RGRs.

Dr. Carlos Heller

z praktyką w szpitalach w Hamburgu, Paryżu i Wiedniu. Szef kliniki ginekologicznej i kliniki medycyny.

Klinika medyczna. — Choroby piersiowe, skórne, płuca. — Promienie ultrafioletowe.

Konsultorium: — Farmacja Avenida, av. João Pessoa, 68 — od 10,30 do 11,30 i 4 do 6. — Farmacia da Ordem Praça da Ordem od 9 do 10.

Telefony: Konsultorium 875 Mieszkanie 424

DR. M. ISAACSON

Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Parańskim

Operacje i pomoc przy porodach. — Choroby kobiece. — Gruźlica. — Dżartaria. Promienie ultrafioletowe.

Konsultorium: Praça Zacharias 622 2-gie piętro. Tel. 1163. Rezydencja: Rua 7 de Setembro 3775 Tel. 2-8-9.

UZYWANY oficjalnie w wojsku

ELIXIR „914“

Po kilku dniach zycia tego lekarstwa zauważysz:

1.)—Krew czystą, wolną po wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.

2.)—Zniknięcie pryszczów, egzemy, wrzodów, swędzenia, ran jęczących etc.

3.)—Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy.

4.)—Zniknięcie objawów syfilitycznych i wszelkich niedomagań spowodowanych przez syfilis.

5.)—Złodek i książki w doskonałym stanie, bo „ELIXIR 914“ nie atakuje żółdka i nie zwiera jodu.

Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew które posiada świadectwa szpitali od specjałów oczu i chorób syfilitycznych.

PODWÓJNY FLASZKI zawierają 2 razy więcej płynu „ELIXIR 914“, a kosztują o 20 proc. mniej, niż dwie zwykłe flaszki.

Zaprzysiężony tłumacz publiczny

J. GELBERT

Rua Pedro Ivo, 211

Tłumaczy urzędowo wszystkie języki. — Załatwia również sprawy z poza Kurytyby, w tym celu należy nadesłać dokumenty pocztą poleconą

Informacji udziela Agent Główny na stan Parań: THEOPHILO G. VIDAL Rua B. do Rio Branco, 195-209, Tel. 538 Caixa post. 132, Kurytyba

NEURALGJE, BOLE REUMATYCZNE
usuwają nieszkodliwie dla zdrowia polskie proszki „KOGUTEK“ (MIGRENO - NERVOSIN).

DYPLOMOWANY LEKARZ DENTYSTA
Jan Skalski
posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystyki, starannie i po najniższych cenach.
Godziny przyjęć: od 8 do 12 i od 13 do 18
Rua Emiliano Perneta Róg ul. Brig. Franco, 1985
Kurytyba — Parań

W Wenceslau Braz
jest na sprzedaż szakier 8 i pół alkra, w odległości 1 kilometra od miasta (stacja kolejowa) z dwoma domami mieszkalnymi, kryty tymi dachówką. Kilka tysięcy drzewek kawy, która już rodzi, duży obszar abacaxi i innych drzew owocowych. Informacje na miejscu. — Bronisław Petla, WENCESLAU BRAZ, Ramal Parana-pinema, Parana.

LEKARZE
Dr. Aleksander Dobrowolski
Klinika medyczno-chirurgiczna
Leczenie żyłaków, wrzodów, hemoroidów. Chirurgia ogólna. Syfilis, choroby weneryczne. Własne laboratorium do analiz.
KONSULTORIUM: Praça Tiradentes, 322. Od 10 do 12 i od 3 do 6 godz.
MIESZKANIE: rua 13 de Maio, 879; Telefon 1036.

Dr. Józef Czaki
Choroby kobiet i klinika ogólna
W piątki od 11 do 3. W soboty od 9 do 11 i od 1 do 3.
Apteka Stelfeld ul. Com. Araujo.
W ZPOK ulica Vicente Machado Villa Ema udziela porad dla niezamożnych kobiet i dzieci w piątki i soboty od 10 do 11,30
Dla członków Związku Polskiego i ich rodzin cena porady 5\$000

DR. DANTE ROMANO
Z praktyką w szpitalach berlińskich Internista Szpitala Ewangelickiego Santa Casa de Misericordia w Rio de Janeiro. Profesor sekcji operacyjnej na Fakultecie Medycyny. Leczy syfilis, choroby dróg moczowych i kobiece. Promienie ultrafioletowe, operacje wyrostka robaczkowego, przepukliny, hemoroidów, wrzodów i nowotworów, chirurgja pochwy, rozchodzącej jajników, przewodów pęcherza, nerek, żółdka, płuc, gruczołów, wątroby, i t. d.
Konsultorium: Praça Tiradentes Nr. 554 (nad apteką Minerwa) Rezydencja: Praça Senador Corêa, 4

Dr. Carlos Heller
z praktyką w szpitalach w Hamburgu, Paryżu i Wiedniu. Szef kliniki ginekologicznej i kliniki medycyny.
Klinika medyczna. — Choroby piersiowe, skórne, płuca. — Promienie ultrafioletowe.
Konsultorium: — Farmacia Avenida, av. João Pessoa, 68 — od 10,30 do 11,30 i 4 do 6. — Farmacia da Ordem Praça da Ordem od 9 do 10.
Telefony: Konsultorium 875 Mieszkanie 424

DR. M. ISAACSON
Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Parańskim
Operacje i pomoc przy porodach. — Choroby kobiece. — Gruźlica. — Dżartaria. Promienie ultrafioletowe.
Konsultorium: Praça Zacharias 622 2-gie piętro. Tel. 1163. Rezydencja: Rua 7 de Setembro 3775 Tel. 2-8-9.

UZYWANY oficjalnie w wojsku
ELIXIR „914“
Po kilku dniach zycia tego lekarstwa zauważysz:
1.)—Krew czystą, wolną po wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.
2.)—Zniknięcie pryszczów, egzemy, wrzodów, swędzenia, ran jęczących etc.
3.)—Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy.
4.)—Zniknięcie objawów syfilitycznych i wszelkich niedomagań spowodowanych przez syfilis.
5.)—Złodek i książki w doskonałym stanie, bo „ELIXIR 914“ nie atakuje żółdka i nie zwiera jodu.
Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew które posiada świadectwa szpitali od specjałów oczu i chorób syfilitycznych.
PODWÓJNY FLASZKI zawierają 2 razy więcej płynu „ELIXIR 914“, a kosztują o 20 proc. mniej, niż dwie zwykłe flaszki.

KURS NOCNY BEZPŁATNY DLA DOROSŁYCH
Gimnazjum „Novo Atheneu” współpracując z krajową akcją mającą na celu rozpowszechnienie nauki, otwarte z dniem 13 maja bezpłatny kurs szkolny dla osób dorosłych, funkcjonujący w nocy. Zapisy codziennie.
„NOVO ATHENEU”
r. Av. Itaipava, 278 — Telefon 378

Dr. LUDWIK WOLSKI
ADWOKAT
Prowadzi sprawy cywilne, handlowe, spadkowe i kryminalne. Pośredniczy w załatwianiu spraw w Polsce
Rua Brigadelro Franco, 1488.
KURYTYBA.

CAFE CURY
PALENIE i MIELENIE KAWY
Viuva Paiva Filhos
Telefon Nr. 1179 — Adres dla telegramów: „TYBA”.
Rua Commendador Araujo Numer, 107
Curityba Parana

DENTYŚCI
Dyplomowany Lekarz Dentysta
J. Furmaniak SCHMIDTINGEROWA
Leczenie zębów, plombowanie, wyjmowanie bez bólu, wprawianie sztucznych zębów, szcęk i t. d.
Rua Paula Gomes, 218
Przyjmuje od godz. 8—12 i od 1—5 popo.

Dyplomowany dentysta
J. Campelli Filho
KONSULTORIUM:
Rua Emiliano Perneta, 97
(naprzeciwko Szkoły Normalnej)
PORADY od 9—11 i od 1—6

Marja Kryńska
Dyplomowany Lekarz-dentysta
Przyjmuje od 1 do 6 pop.
Ul. Eribano Pereira nr. 356
Telefon 1-2-8-8

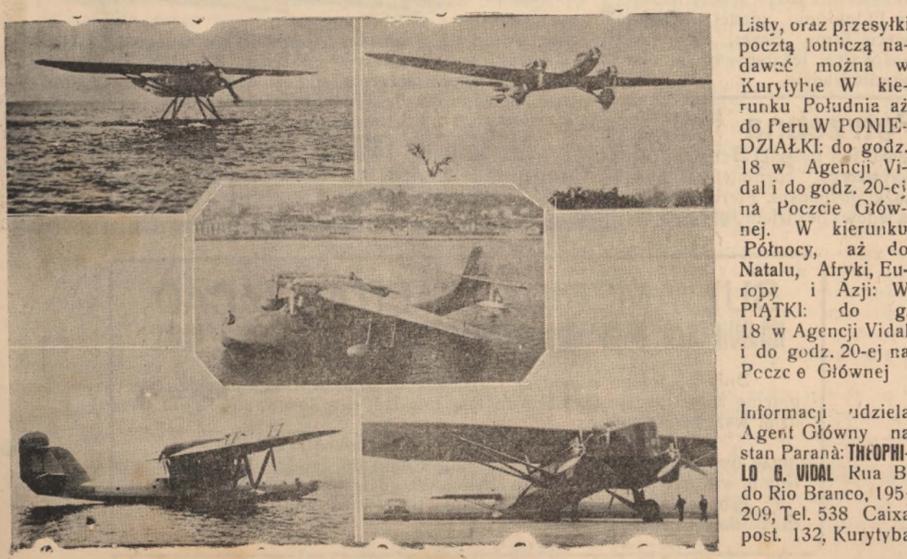
„A BRANDINA“
Wielka parowa fabryka cukierków pierwszorzędnych, pastylek gumowych, pomadek i t. d.
Cukierki malinowe, kokosowe, miętowe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, mleczne i gumowe. Oprócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — Uprasza się Szanownych Rodaków o łaskawe przekonanie się, że są najlepszymi i najtańszymi w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki
„A BRANDINA“
Specjalność fabryki: Jaja cukrowe i
BRACIA SOBANIA
Rua Nunes Machado, 300—304
Curityba - Telefon, 1423 - Parana.

YANTOL
czyszczy krew i wzmacnia organizm
Do nabycia we wszystkich lepszych aptekach i składach aptecznych

SKŁAD MEBLI SALOMON RICK
W powiększonym składzie wielki wybór mebli, sienników materaców i maszyn do szycia używanych
Gdy przybywacie do Kurytyby, zaglądnijcie zawsze do nas a napewno znajdziecie znakomitą sposobność
Ceny bez konkurencji
Wielki obrót, mały zysk
Piac Coronel Eneas, 21 (Obok kościoła św. Jakóba)
KURYTYBA PARANA

PALACE HOTEL
KURYTYBA
Rua Barão do Rio Branco 62
Telefony 989 i 990
Caixa postal 469
70 POKOI Z WODĄ ZIMNĄ I GORĄCĄ, 14 ODDZIAŁÓW Z ŁAZIENKAMI PRYWATNYMI, 2 WINDY, SALON DLA RESTAURACJI, HALA I BAR
KUCHNIA PIERWSZORZĘDNA
Auta na stacji do dyspozycji dla gości
Właściciel:
Marcin Jaruga

Air France

Listy, oraz przesyłki pocztą lotniczą nadawane można w Kurytybie w kierunku Południa aż do Peru w PONIEDZIAŁKI do godz. 18 w Agencji Vidal i do godz. 20-ej na Poczcie Głównej. W kierunku Północy, aż do Natalu, Afryki, Europy i Azji: W PIĄTKI: do g. 18 w Agencji Vidal i do godz. 20-ej na Poczcie Głównej

Informacji udziela Agent Główny na stan Parań: THEOPHILO G. VIDAL Rua B. do Rio Branco, 195-209, Tel. 538 Caixa post. 132, Kurytyba

REDAKCJA
I ADMINISTRACJA
Dnia 23. stycznia, 1938.
(Marszałek Aquilino)
Telefon 4-4-4
Pracownicy red.
Kurytyba
Polska i polski
Kurytyba

NR 10

Co słyhać w świecie?

— PISZE AUGUR KURYTYBSKI —

Cheć odpowiedzieć na takie skromne pytanie należałoby zużyć kilka liter papieru, parę tuzinów stalówek i kilkanaście mózgów dziennikarskich. Dać dokładne sprawozdanie, byłoby zadaniem zbyt trudnym dla największego dziennika, a co dopiero dla naszego tygodnika, który musi karmić czytelników skoncentrowaną strawą. Wiele rzeczy można opisać, a wiele się nie zmieści, gdyż papier to nie elastyka. W krótkich słowach chcę powiedzieć. „Co właściwie słyhać w świecie?”

Kancelerz Hitler przycisnął Austrię do muru. Nastąpił duchowy „Anschluss”, powoli zapewne obydwaj państwa, zamieszkałe przez Niemców skojarzą się w jedną całość. Tymczasowo najgorzej wyszedł na tem niedoszły „cesarz” małej Austrii, Otto von Habsburg. Francja, Anglia i Genewa poniosły klęskę dyplomatyczną. Włochy, Austria i Niemcy a także Węgry stanowią jedną całość i związane ze sobą traktatami są rzeczywistością groźną. Czechy wtłoczone długim językiem między faszystowskimi państwami, byłyby w czasie wojny, narazem na staszliwe niebezpieczeństwo. W interesie tego kraju, należałoby zlikwidować antypolską politykę, która nie może doprowadzić do niczego dobrego.

W Rumunii zwyciężył Izrael. Gabinet chrześcijańsko-narodowy Goyi miał 30 dni istnienia. Ekonomiczne warunki, wpływ żydowskiej prasy, finansów, niezadowolone Anglii, która wręcz dała do zrozumienia królowi, iż jego wizyta w Londynie byłaby obecnie niepożądana — sprawiły, że król oddał urzędy w ręce wojskowym, sam stanął na czele rządu a prezesem ministrów zamianował patriarchę prawosławnego kościoła rumuńskiego Chryste.

Tak więc patriarcha przycisnął się do zwycięstwa Izraela. Z Rio dochodzą nas wiadomości, że długoletni poseł R. P. dr. Tadeusz Grabowski porzucił swoją placówkę. Prasa stołeczna poświęca mu wiele miejsca, nie szczędząc pochwał i żegnając pana ministra z szczerym żalem. Za to z kolonii Alfonso Penna

dochodzą dobre głosy. Słyhać ryk czerwonego bydła polskiego, dumy ludzi spieszą do posiadłości pana Cwikły a liczne pojazdy motorowe i zwykłe furki rozbijają na całego drogi. Doświadczono było zapoczątkowaniem ulepszenia ras krajowych, a nasz kolonista pozostał nadal tym twórcą bogactwa i skargą, w którą mogą walić gromy, a która nie wzruszona pozostanie lojalnym i wzorowym obywatelem Brazylii, zachowując swą mowę i obycaj polski.

Czyni, nie słowa lub pisma ważą na szali — przeto miło nam zanotować piękny czyn rodaków z Cruz Machado, którzy zadzwili władze i zwiedzających piękną wystawą lnianych wyrobów. Burza magnetyczna, zwykłe zjawisko, narobiła strachu. Nic dziwnego, że słońce jest „zrytowane”. Ustawicznie patrzy na ludzi, kopiących dołki jedni pod drugimi, uikających gazet i usiłujących szkodzić rżeciek swym bliźnim. Jakże słońce, które jest obrazem jasności, nie ma się „zrytowane” wobec tych ciemnych obrazów!

Nadaremna jednak była uciecha różnych obywateli, cieszących się, że będzie koniec świata i że nie będą musieli płacić... zaległej prenumeraty.

Świat nie może się skończyć. Koniec ziemi, to co innego. Nasza kula jest wobec wszechświata ziarnkiem piasku, więc gdyby nas jaki bolid paćnął, to dziura w niebie się nie zrobi i Wszechświat będzie się toczył swoim torem. Wprawdzie mała to dla nas śmiertelnych pociecha, lecz należy pamiętać polskie przysłowie: „Kogo Bóg stworzył, tego nie umorzył”. Zresztą musimy się doczekać 50-letniego jubileuszu „Gazety Polskiej”. Kurytyba to jeszcze nie Sodoma i Gomora, a żyje w niej kilku sprawiedliwych, i to w samej redakcji naszego pisma jest kilku.

Zapewne znajdzie się ich trochę jeszcze w innych redakcjach, więc niema obawy.

W każdym razie dobrze uspokoić sumienie, prenumerując „Gazetę” i płacąc uczciwie prenumeratę!

Krwawe porachunki hiszpańskie

Nie jest dobrze, gdy kłóci się dwóch ludzi, bo zacznie się od słów a skończy się na czołach. Złe jest, gdy popadną w zwadę sąsiedzi, bo tu już będą napewno w robotcie nie tylko języki niewieście, ale i koły od płotu. Najgorzej zaś, gdy nienawiść obejmie dom i rozdziela rodzinę, gdyż brat staje przeciwnikiem bratu. Ludzie kłóliwi mogą się rozjechać, sąsiadów może rozszadzić sąd albo rozdzielić porządny plot graniczny — ktoś jednak zdoła pogodzić rodzinę?

Dlatego też wojna domowa w Hiszpanii ciągnie się już 20-ty miesiąc, a jeszcze jej końca nie widać. Dwa kierunki hiszpańskie, republikański i powstańczy zawzięły się na śmierć i życie, a bliźni i dalsi sąsiedzi dodają im sił, to jednej to drugiej stronie. zależnie od sympatii politycznej.

Od 19-tu miesięcy stoi w Hiszpanii bezczynnie maszyna handlowa, gdyż wszystkie wysiłki kraju są skierowane na fabrykację broni, dostarczanie wojsku żywności i na fabrykację broni, i wzajemne wymordowywanie się.

Nie się w kraju ani nie sprzedaje ani nie kupuje, gdyż wszystko, co nieliczne fabryki i kopalnie zdołają wytworzyć, bywa sprzedawane zagranicę, aby otrzymać stamtąd materiał wojenny.

Liczba zabitych i rannych wynosi około 800 tysięcy głów. Z tego połowa to inwalidzi wojenni, a druga połowa to zabici, tak cywilni jak wojskowi.

Pod bronią stoi 850 tysięcy żołnierza, mianowicie pół miliona wojsk rządowych a 350 tysięcy powstańców pod rozkazami gen. Franka.

Walki pod Teruelem, który powstańcy zamierzali przebić klin do wybrzeży morza Śródziemnego i rozdzielić Hiszpanię rządową na dwie części: walencką i barcelońską, skończyły się niczem. Nie wygrali ani rządowcy ani powstańcy. Opady śnieżne i zimna utrudniają obecnie żywą akcję bojową. Przewidują, że najbliższe starcie nastąpi w północnej części kraju, na froncie aragońskim, gdyż obie strony skupiły tu więcej niż po połowie swych najlepszych dywizji.

Ułatwienia rządowe przy uprawie i przeróbce lnu

Po powrocie z Cruz Machado, z wystawy lnarskiej, pan interwentor stanowy Manoel Ribas wydał poniższy dekret nr. 6402 z dn. 18 lutego 1938:

Interwentor federalny w stanie Parana, korzystając z przysługujących mu uprawnień, i uważając że dobra organizacja gospodarki publicznej winna się opierać na wszechstronności produkcji;

że Stan nasz przedstawia jak najlepsze możliwości dla uprawy lnu i lnarskiego przemysłu tkackiego;

że pólna lniane mają w kraju silnym popyt —

dekretuje:

Art. 1. — Rząd stanu Parany zwolni z podatków stanowych, z zapewnieniem potrzebnych przywilejów, osoby pojedyncze lub prawne, uznane za odpowiadające wymaganiom, któreby chciały zająć się w jakiegokolwiek części Stanu, intensywnie i według metod nowoczesnej techniki, uprawą lnu i tkaniem płócien — a to do 10 lat po wydaniu niniejszego dekretu.

Art. 2. — W kontrakcie, jaki zostanie spisany między koncesjonariuszem i Stanem, będą ochronione uprawnienia i interesy Stanu oraz podane będą normy, zapewniające dobre wykonanie obowiązków kontraktanta.

Art. 3. — Małe przedsiębiorstwa lnarskie będą mogły również korzystać ze zwolnienia z podatków, wedle uznania rządu stanowego, i to przez przeciąg

czasu, ustalonego w art. 1 niniejszego dekretu.

Art. 4. — Odwołuje się sprzeczne zarządzenia.

Kurytyba, pałac rządu stanowego, dnia 18 lutego 1938. Podpis: Manoel Ribas, João de Oliveira Franco.

Głos z Alfonso Penna

Piękny to był widok, gdy dnia 8 lutego pojawił się transport polskich krów w naszej kolonii. Gosposie, razem z Polką, zabiegały krowom drogę, witając je jak swoje dawne znajome, pieszcząc je dłońmi i słowami.

Zainteresowane czerwona rasą duże. Ma ona odznaczać się wielką wytrzymałością i zdolnością przystosowania się do różnych warunków, czego dowodzi już to, że było przybyło w doskonałym stanie. Mleko od polskich krów odznacza się wysoką zawartością tłuszczu.

Odrzuć w niedzielę dn. 13 lutego, w gospodarstwie p. Cwikły było, jakby na odpuszcze. Ze wsadą ciągnęli ludzie, aby zobaczyć polskie krowy — mimo kiepskiej pogody i lichych dróg. Oborę polską zwiędzali już też i niemieccy hodowcy z pod Kurytyby, i zapowiedzieli zbiorową wizytę.

My, koloniści w Affonso Penna, musimy teraz nie zasypiać gruszek w popiole. Trzeba, abyśmy nie tylko podnieśli stan naszych obór, ale i polepszyli jakość produktów mlecznych. JÓZEF GRABIAS

KAPIELE SŁONECZNE I DZIECI

W całym świecie nadszywa się kąpiele słoneczne. Lekarze i higieniści, widząc smutne, wczesne i późniejsze następstwa, przestrzegają często za pośrednictwem prasy przed tymi naduży-

ciami i zalecają umiarkowanie opalaniu się.

Robi się przykro, gdy patrzeć na starszych, młodzież i dzieci, wystawiających się na poromień słoneczny na plażach morskich bez nakrycia na głowie. Jedni chwilowo nie zauważają, inni notują zaraz zaburzenia w nerkach i przewodach pokarmowych.

Gdy zauważymy, że żołądek nasz i kiszki nie są w porządku, zaleca się zastosować dietę, a jednocześnie zażyć środek leczniczy Eldoformio znanej w całym świecie firmy Bayer, który jest doskonałym lekarstwem, szeroko wypróbowanym.

Potrzebna starsza kobieta do niewielkiej polskiej rodzinie, do wszystkiego, rozumiejąca obowiązki gospodyni. Pierwszeństwo ma wdowa bezdzietna. Rua Cabral, 490

LOTERIA STANU PARANA

Największa liczba wygranych przy najmniejszej liczbie biletów

W lutym

Nader interesujące ciągnięcia

Ciągnięcie co tydzień

Kup jeszcze dzisiaj swój bilet

Bilet na 50 kontów 20\$
Bilet na 100 kontów 30\$

Dr. Bronisław Ostoja Roguski ADWOKAT

Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze; inwentarze, naturalizacje
Przyjmuje pełnomocnictwa do zatwierdzania wszelkich spraw przy
urzędach stanowych i federalnych

Rezydencja i biuro — rua Dezembargador Mota, 2187 — Telefon 2167

DZIAŁ PRAWNY

Dekret Stanowy Nr. 6398

Reguluje działalność stowarzyszeń w Paranie na polu obywatelsko-wychow.

W łączności z dekretem szkolnym nr. 6149, który podaliśmy w naszym piśmie w numerze z dnia 23. stycznia, pojawił się poniższy dekret, obowiązujący w granicach stanu Parana. Podajemy go niżej w tłumaczeniu:

Art. 1. — Stowarzyszenia w ogólności, o charakterze prywatnym, zostają podporządkowane z punktu widzenia obywatelsko-wychowawczego, orientacji i nadzorowi ze strony Generalnej Dyrekcji Wychowania.

Art. 2. — Gen. Dyrekcja Wychowania będzie czuwała nad wychowaniem fizycznym i kulturalnym, prowadzonym przez oddzielne towarzystwa, bacząc, aby szereg członków zostały przejęte duchem obywatelskim, potrzebny do włączenia owych stowarzyszeń do sił konstruktywnych naszej narodowości.

Art. 3. — Wspomniane stowarzyszenia podpadają pod punkty Dekretu Nr. 6149 z dnia 10-go stycznia b. r., jakie mogą być do nich zastosowane.

Art. 4. — Odwołuje się zarządzenia

Pałac Rządu Stanowego Parany, dnia 17 stycznia 1938. (Podpis) Manoel Ribas, Omar Gen-calves da Mota.

Obowiązkowa rejestracja firm

Został wydany dekret rządu federalnego, obowiązujący w całej Brazylii i nakazujący wszystkim firmom handlowym i przemysłowym wpisanie się do specjalnego rejestru w departamencie przemysłu i handlu przy Ministerstwie Pracy. Zgłoszenie do rejestru ma być wykonane w ciągu 20 dni od daty dekretu, a później ma być dokonywane każdego roku po dzień 31 marca. Formularzy do rejestru dostarczą inspektoraty pracy, kolektorie federalne, „mesas de rendas”, syndykaty. — Urzędy nie będą przyjmowały podatków bez okazania zaświadczenia, że dana firma spełniła obowiązek rejestracji. Grzywna za niewykonanie tego obowiązku wynosi od 10 do 50 kontów.

REWOLUCJA w Casa Nice

Sprzedajemy towary po cenach opętanych
Nowy i bogaty wybór jedwabiu, tkanin i materiałów wszelkich gatunków

Przyjdźcie, aby zobaczyć nasze ceny, naprawdę najniższe w Kurytybie!

Casa Nice

Plac Tiradentes, róg ul. José Bonifácio

Ważne dla przybywających na krótki czas do Kurytyby

Szyjemy ubrania i sobretudy (jesionki) z własnego jak i klientów towaru podług miary w przeciągu 8 godzin. Zamawiając z rana oddajemy wieczorem tego samego dnia ubranie gotowe pierwszorzędną robotą. Wielki skład kaszmirów, birmów jak ubrań gotowych.

ALFAIATARIA FABRICA DAS ROUPAS FEITAS
Curityba — Praça Dr. Generoso Marques Nr. 286
esquina Praça Tiradentes Nr. 5.

SUL AMERICA CAPITALIZAÇÃO

NAJWIĘKSZA KOMPANIA KAPITALIZACYJNA W AMERYCE PŁD.

AMORTYZACJE W LUTYM

Dnia 28 lutego o godz. 15-tej odbędzie się w Rio de Janeiro ciągnięcie amortyzacyjne tytułów za ten miesiąc, a w losowaniu biorą udział wszystkie tytuły.

ODNOWIENIE TYTUŁÓW ZALEGAJĄCYCH może być uskutecznione do tegoż dnia (pon.) do godz. 13 w biurze Komp. w Kurytybie, ul. B. do Rio Branco, 39, gdzie można uiszczać wpłaty

Prospekty, informacje i nabywanie tytułów w naszym biurze przy ul. B. do Rio Branco nr. 39.

Anglia rozpoczyna układy z Włochami Minister Eden ustąpił

W polityce europejskiej nastąpił sensacyjny zwrot. Dwa państwa, które od szeregu lat żyły we wzajemnej nieufności i których starcie groziło wojną światową — mianowicie Anglia i Włochy — postanowiły przystąpić do układów, aby poszukać podstaw do nowego, zgodnego współżycia.

Inicjatywę dały Włochy, występując dnia 10 lutego do Anglii z oświadczeniem, iż są gotowe każdej chwili przystąpić do przyjacielskich narad z Anglią, aby usunąć z drogi wszystko to, co obydwaj państwa dotychczas dzieliło.

Prezes ministrów angielskich Chamberlain przyjął wyciągniętą rękę Rzymu, ale tu nastąpił drugi sensacyjny wypadek, mianowicie minister spraw zagr. Anthony Eden nie zgodził się z Cham-

berlainem i podał się wobec tego do dymisji. Król Jerzy VI przyjął dymisję Edena, a sprawę zagraniczną Anglii ma chwilowo prowadzić lord Halifax, który bawił niedawno z wizytą w Niemczech.

Eden, nie zgadzając się na rozmowy z Italią, oświadczył, że rozmowy z Włochami są przedwczesne i że uwilączają one godności Anglii.

Mussolini ma zamiar zgodzić się na wycofanie ochotników włoskich z Hiszpanii. Czy Anglia uzna podobój Abisynii przez Włochy, nie jest rzeczą pewną. Włoski ze swej strony zamknął „słuchowiska arabskie”, nadawane przez stację radiową w Bari, a skierowywane przeciw Anglii i mające na celu podburzenie Arabów przeciwko Londynowi.

WAŻNE!
WYŻSZA SZKOŁA HANDLOWA
prof. Eliasza Metynowskiego z prawami rządowymi
Po roku nauki wydaje świadectwo z przedmiotów, wymaganych przez władze szk. lne. Uprawnia ono do objęcia posady profesora prowizorycznego i jest ważne na całą Brazylię
Przygotowuje buchalców z prawami rządowymi i wydaje dyplomy, ważne na cały kraj
Nauka przygotowawcza do egzaminów wstępnych, dla uczniów od 12 lat, rozpoczęła się dnia 15 stycznia. Nauka, w oddziale buchalterskim rozpoczęła się dnia 15 lutego
Wszelkich informacji udziela się w biurze zakładu: Rua Comendador Araujo, 276 — Telefon 1-1-5-3 — KURYTYBA

NATURALIZACJA
i karty wezwania na przybycie do Brazylii
Wyrabia je w najkrótszym czasie
Dr. J. Gelbert
Rua Pedro Ivo nr. 211 Kurytyba
MÓWIMY PO POLSKU

DO

Rozstając się powodowany obowiązkiem, które ku ogólnemu zadowoleniu, Wydawca przyjacielski, a wane w sposób, Nie żegnaj szczerzy przyjaciela raz sposobność do dawnictwa. W c. Polskiej" starale sumienia. Jeżeli ludzkiej, ale nie polskiego nie mo naszej kolonii. Życząc Czy o zaufanie i po której pragnę se W końcu z szego pisma, z k decznej przyjaźni wy ów dzień, w wrót do pracy w

OD WY

Zamiar odejść ra Chorońnickiego do wiadomości z żalem. Po myślisznych słów, i my żegnamy, pragni wyrazić mu w im nictwa i Czytelni serdeczne podzi 10-letnią, żmudną cichą a hojną w na stanowisku szego pisma, z k i które doń się Wytrawna ręk na, świetne pió widnokregi — którymi Redaktor tak obficie te sz — nadały „Gazę specjalnego blask pismem poczytnym, nadały jej Za to podniesieni sy osadniczej w ludniowej należy Stworzy Chorońnicki gólna wdzięczno

Co sły

WARUNKI UG

SKO-ANGIE

Wtajemniczeni czeni twierdzą, że stawi Włochom r pod którymi byłab wręcz ugodę z drugiej strony Mu w imieniu Włoch Zobaczymy, jak t glądają?

Anglia żąda: 1) wojsk włoskich z Balearów, 2) Zmnożenie włoskiego w niechania kampani skiej przez radi Wschodzie 4) Ugo jeń morskich na m nym, 5) uznanie interesów handlowo Hiszpanii, 6) Osa Selasiego jako wła czego Włoch w Abisynii.

Mussolini ma zające żądania:

- 1) Uznanie podległego rodzaju kanału Sueskiego braltarskiej, jako flota włoska nie z kowana na morzu
- 2) Równości zbroi
- 3) Równości do Francji i Anglii, na morzu
- 4) Ustąpienia części lu Sueskiego Włoch nia opłat przejazdu

Ter